

Inhoudelijke toelichting op de cijfers uit bijlage 2 en 3

De cijfers uit bijlage 2 en 3 roepen vragen op als “waarom zijn er in de ene gemeente meer en in de andere minder extra begeleidingscontacten uitgevoerd” en daaruit voortvloeiend “hoe kan het dat er voor- en nadeelgemeenten zijn” en “welke effecten zal dit overhevelingsvoorstel hebben op deze verschillen”. Antwoorden hierop zijn te vinden in deze bijlage.

De cijfers in bijlage 2 zijn gebaseerd op de productiecijfers per gemeente over het jaar 2015. De inwonergegevens die er in zijn opgenomen dateren van 1-1-2015. De productiecijfers komen tot stand op basis van de registratie door JGZ medewerkers.

Per kolom bevat het overzicht uit bijlage 2 de volgende gegevens (per gemeente en in totaal):

- 3^e kolom: de totale bedragen op basis van productiecijfers van alle extra begeleidingscontacten
- 4^e kolom: het aantal 2^e en 3^e face-to-face extra begeleidingscontacten (deze gaan over naar het basispakket)
- 5^e kolom: het aantal telefonische extra begeleidingscontacten (deze gaan over naar het basispakket)
- 6^e kolom: de totale bedragen op basis van productiecijfers van de 2^e en 3^e face-to-face extra begeleidingscontacten (deze gaan over naar het basispakket)
- 7^e kolom: de totale bedragen op basis van productiegegevens van alle > 3^e extra begeleidingscontacten (deze gaan niet over naar het basispakket)
- 8e kolom: de totale bedragen op basis van productiegegevens van alle telefonische contacten (deze gaan over naar het basispakket)
- 9e kolom: de totale bedragen op basis van productiegegevens van de 2e en 3e face-to-face extra begeleidingscontacten én op basis van productiegegevens van alle telefonische contacten. Dit is dus het bedrag uit de 5e en 7e kolom bij elkaar opgeteld. Dit bedrag gaat naar het basispakket.

De cijfers in bijlage 3 zijn ook gebaseerd op de productiecijfers per gemeente over het jaar 2015 en op de inwonergegevens van 1-1-2015.

Per kolom bevat het overzicht uit bijlage 3 de volgende gegevens (per gemeente en in totaal):

- 3e kolom: de totale bedragen op basis van productiegegevens van de 2e en 3e face-to-face extra begeleidingscontacten én op basis van productiegegevens van alle telefonische contacten. Dit bedrag gaat naar het Basispakket. De bedragen komen overeen met de 9e kolom uit bijlage 2.
- 4e kolom: de totale bedragen die per gemeente op basis van dit overhevelingsvoorstel toegevoegd worden aan de financiering het Basispakket. De gemeentelijke bedragen zijn tot stand gekomen door het totaalbedrag voor alle gemeenten uit de 3^e kolom te delen door het aantal inwoners per gemeente 1-1-2015 (uit de 2^e kolom). De toevoeging zal plaats vinden door de gemeentelijke bijdrage per 0-19 jarige te verhogen met € 3,73. Dit bedrag staat bovenin deze 4^e kolom vermeldt.
- 5^e kolom: dit is het verschil tussen de 3^e en 4^e kolom; dus het verschil tussen a) de bedragen op basis van de productiegegevens 2015 voor de extra begeleidingscontacten die overgaan naar het Basispakket en b) de bedragen die per gemeente op basis van dit overhevelingsvoorstel

Bijlage 5-2

toegevoegd worden aan de financiering het Basispakket. Hierdoor ontstaan dus nadeel- en voordeelgemeenten. Een meer gedetailleerde uitleg over de oorzaak hiervan volgt hieronder.

- 6^e kolom: de totale bedragen op basis van productiecijfers 2015 van de activiteit “deelname aan zorgcoördinatie overleggen”. Komt overeen met de laatste kolom uit bijlage 1. Deze activiteit gaat naar het Basispakket JGZ, maar de financiering wordt *niet* toegevoegd worden aan het Basispakket. Daarom wordt het in deze kolom bovenaan gedefinieerd als “voordeel”.
- 7^e kolom: dit is de som van de bedragen in de 5^e en 6^e kolom en de bedragen in deze kolom tonen daarmee het totale voor- of nadeelbedrag per gemeente.

Verklaring voor de het ontstaan van nadeel- en voordeelgemeenten

Er zijn duidelijke verschillen zichtbaar in de productiecijfers per gemeente. Extra begeleidingscontacten worden ingezet op basis van de behoefte/vraag van de gezinnen/jeugdigen en de inschatting van de JGZ professional. Vanuit dit uitgangspunt zou men verwachten dat het aantal extra begeleidingscontacten dat wordt uitgevoerd per gemeente, samenhang vertoont met het aantal 0-19 jarigen per gemeente. De cijfers tonen echter aan dat dit niet het geval is. De verschillen worden door andere invloeden veroorzaakt.

Verschillen in de hoogte van de subsidies

In de oude systematiek werd door elke individuele gemeente beschikt op de extra begeleidingscontacten. Enerzijds gebeurde dit op basis van de productiecijfers van het jaar daarvoor, anderzijds gebeurde dit ook op basis van het subsidieplafond van de gemeente. Daardoor stelde de ene gemeente naar rato van het aantal inwoners een relatief hogere subsidie beschikbaar dan de andere. Bovendien werd door de meeste gemeenten “flexibel beschikt” met als voorwaarde dat het maximale budget voor alle aanvullende producten bij elkaar niet overschreden mocht worden. Concreet betekende dit dat bij een grotere vraag naar het ene aanvullende product dit ook geleverd mocht worden, mogelijk ten koste van een ander aanvullend product. Hierdoor kon het dus zijn dat de productie van de extra begeleidingscontacten hoger of lager was dan vooraf afgesproken en gepland.

Verschillen in de beschikbare formatie

De formatie van de JGZ wordt per gemeente vastgesteld. Deze formatie wordt mede bepaald door de inkomsten vanuit gesubsidieerde aanvullende producten. Hoe hoger de subsidie, hoe meer formatie zodat de benodigde productie ook daadwerkelijk behaald kan worden. Als een gemeente naar rato van het aantal inwoners een relatief hogere subsidie beschikbaar stelde voor de extra begeleidingscontacten, werd er dus ook meer formatie ingezet met als logisch gevolg dat er meer extra begeleidingscontacten konden worden uitgevoerd. Omgekeerd is ook het geval, bij minder financiering kan ook minder worden uitgevoerd. Bovendien hebben we de afgelopen jaren ook gemerkt dat de JGZ-medewerkers in gemeente waar minder beschikt was op extra begeleidingscontacten deze toch uitvoerden (waarbij het bedrag van de beschikking overschreden werd), mogelijk ten koste van andere taken en met een hoge werkdruk tot gevolg.

Samenhang met verschillen in kwaliteit

Extra begeleidingscontacten leveren een bijdrage aan het voorkomen van grote problemen in de verwachting dat zwaardere vormen van zorg minder nodig zijn: meer preventie, normaliseren, ontzorgen, demedicaliseren. De eerste drie extra begeleidingscontacten vinden plaats als er vragen zijn die niet binnen de reguliere contactmomenten kunnen worden afgehandeld, doordat de hierin beschikbare tijd ontoereikend is (zie Productenboek GGD 2015). Hierbij kan gedacht worden aan vragen over (borst)voeding, groei (overgewicht/obesitas), bedplassen, inbakeren/huilen, driftbuien en andere enkelvoudige opvoedproblemen, schoolverzuim, kinderen die opgenomen zijn geweest in het ziekenhuis en een verhoogd gezondheidsrisico hebben: bijvoorbeeld pre- en dysmatuuren en kinderen met aangeboren afwijkingen, etc. In gemeenten waar voorheen minder beschikt werd, was mogelijk onvoldoende tijd om dit soort vragen kwalitatief goed op te pakken. Dat betekent concreet dat er minder tijd was voor probleemverheldering, voor motivering tot het ontvangen van hulp en daardoor de kans groter was op een minder zorgvuldige toeleiding naar en samenwerking met achterliggende voorzieningen.

Na overheveling naar (financiering via) het basispakket: formatie naar rato van het aantal inwoners

In de nieuwe situatie worden de extra begeleidingscontacten per gemeente gefinancierd middels een "objectieve" verdeelsleutel. Door de berekening op basis van het aantal inwoners krijgt elke gemeente (en daarmee de klant) de JGZ-formatie naar rato van de bijdrage die men betaalt en die past bij het volume van de vraag. Dit kan dus betekenen dat gemeenten die voorheen relatief hoog beschikten en dus meer formatie kregen nu weliswaar minder gaan betalen maar in principe ook minder formatie krijgen waardoor mogelijk ook minder begeleidingscontacten zullen worden uitgevoerd. Mogelijk, want uiteindelijk bepaalt niet de formatie, maar de vraag van de inwoners in samenhang met de beoordeling van de JGZ professional of en hoeveel begeleidingscontacten nodig zijn. Het kan zijn dat in bepaalde gemeenten of bepaalde wijken relatief meer inwoners met risicofactoren/(multi-)problematieken zijn waardoor de vraag daar hoger is. De GGD HN moet hier flexibel op in kunnen spelen. Dit doet echter wel recht aan het uitgangspunt "het Basispakket is op inhoud en financiering voor elke gemeente gelijk".

Elke gemeente is daarnaast vrij om, individueel, nog extra aanvullende JGZ producten in te kopen. Voor de duidelijkheid: de verhoging van de gemeentelijke bijdrage per 0-19 jarige van € 3,73 dient voor de financiering van alle 1^e t/m 3^e extra begeleidingscontacten. Gemeenten zullen achteraf niet geconfronteerd worden met extra kosten hiervoor.